

Telegraaf 15 mei 2023.

Jarenlang verkeerde rekenmethode toegepast

Oud-ambtenaar daagt de staat wegens jarenlange indexatieschade

Door Willemijn van Benthem

Amsterdam - Al jarenlang woedt er een fel debat tussen economen en andere experts over de beste en eerlijkste rekenrente die kan worden gebruikt voor de pensioenfondsen. Jurist Jos Wouters gaat een stap verder: hij stelt dat de huidige rekenmethode juridisch niet klopt en dat de overheid fout zit. En daarom zo'n tien miljoen Nederlanders recht hebben op een schadevergoeding van in totaal €137 miljard.

John Bakker eist €26.000 aan compensatie door indexatieschade.

De Nederlandse Staat wordt gedaagd door de 84-jarige pensioengerechtigde John Bakker, met achter hem de stichting PensioenVoldoen (waarvan Henk Krol bestuurder en woordvoerder is). Uit naam van Bakker eist advocaat Wouters compensatie van indexatieschade. Bakker zou nog €26.000 tegoed hebben van zijn pensioenfonds. „In de periode van 2008 tot in 2019 is zijn pensioen op basis van ondeugdelijke wetgeving niet gecompenseerd.”

Blunder

Wouters daagt niet de pensioenfondsen, maar de Staat der Nederlanden. „Want die heeft de kardinale fout gemaakt bij de invoering van de Pensioenwet 2007. Het toenmalige kabinet heeft destijds verzuimd de dwingende Europese pensioenrichtlijn (IORP I) op te nemen in die Pensioenwet.” Wouters noemt het een blunder in de pensioenwetgeving, want: „IORP I was vóór 2007 nog wel opgenomen in de Nederlandse Pensioen- en Spaarfondsenwet, maar door een fout van de Nederlandse wetgever in 2007, werd deze dwingende Europese regelgeving niet in de nieuwe Pensioenwet geïmplementeerd.”

Verkeerde rekenmethode

De advocaat stelt dat er daardoor jarenlang een verkeerde rekenmethode is gebruikt om dekkingsgraden van pensioenfondsen vast te stellen. „Die waren door de berekening laag, zodat vanaf 2008 tot en met 2021 op grote schaal indexatieschade is geleden.” Volgens Wouters had met het gerealiseerde rendement van de pensioenfondsen moeten worden berekend. „En niet met door de Pensioenwet voorgeschreven risicovrije rente.” Dan zou er volgens Wouters wél voldoende ruimte zijn geweest om te kunnen indexeren.

Klopt met richtlijnen

Pensioenjurist Erik Lutjens zegt dat de door de Staat gebruikte rekenmethode in overeenstemming is met de voorschriften uit de Europese richtlijn over technische voorzieningen. „De richtlijn zegt: de lidstaat kan ten aanzien van de berekening van de technische voorzieningen aanvullende en meer uitvoerige voorwaarden opleggen met het

oog op een voldoende bescherming van de belangen van de deelnemers en de pensioengerechtigden.”

Lutjens verduidelijkt dat Nederland daar gebruik van heeft gemaakt. „Door het voorschrift in artikel 2 'Besluit financieel toetsingskader' dat de door DNB vastgestelde rentetermijn structuur gehanteerd moet worden - en dat was een lage rente met veel impact op dekkingsgraad waardoor jaren niet geïndexeerd kon worden.” Hij voegt daaraan toe: „De duiding 'blunder' vind ik daarom de werkelijkheid wel erg veel geweld aan doen.”

Aan landen zelf

Actuaris Agnes Joseph van Achmea meent dat inderdaad het aan Nederland was om de berekening te kiezen 'die recht deed aan een toekomstbestendig pensioen voor iedereen'. „De Europese Wet laat ruimte voor lidstaten om een richtlijn anders in te vullen. Natuurlijk hadden we met een andere rekenrente een hogere dekkingsgraden gehad en veel fondsen kunnen indexeren. Maar je mag strengere regels opleggen en dat heeft Nederland gedaan.”

Grote gevolgen

Desalniettemin is Wouters toch zeker van zijn zaak. Hij zegt dat als de rechter de eis tot schadevergoeding toekent, 'de financiële gevolgen ongekend groot zijn'. „Het totale schadebedrag van alle pensioendeelnemers die hier recht op hebben, bedraagt dan €137 miljard, exclusief de wettelijke rente.” Ministers Van Gennip en Schouten (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) zijn in april al op de hoogte gebracht door Wouters.

De woordvoerder van de ministers zegt niet inhoudelijk te reageren op procedures die onder de rechter zijn.

„Maar de aankondiging is ons bekend”